Gemeenteraad Verkiezingsprogramma 2014-2018

ChristenUnie
Teylingen

Iedereen doet mee!

Inhoud

4 Terugblik 2010-2014

6 Participatie van inwoners en overheid

8 Samen leven

10 Samen zorgen

12 Economie

15 Sport, recreatie en cultuur

16 Koersvast in 2014 en verder...

19 Tot slot

ChristenUnie Teylingen

Kieslijst

1. Frans Nederstigt
2. Pieter Janssen
3. Shari van den Hout-Hooi
4. Mirjam Mack-van Bellen
5. Peter Heemskerk
6. Marry Witteman
7. Martijn Pilon
8. Walter Wassenaar
9. Joshua Nederstigt
10. Frans Plevier

19 maart 2014 Gemeenteraadsverkiezingen **2014-2018**

De ChristenUnie Teylingen heeft vanaf 2010 met één zetel actief en constructief meegedacht en meebesloten.

In 2010 had het programma van de ChristenUnie de titel: Iedereen doet mee! Nu, in 2014, blijkt deze visie actueler dan ooit. De overheid doet namelijk meer en meer een beroep op de eigen kracht van mensen. Daardoor krijgen gemeenten een grotere verantwoordelijkheid voor de zelfredzaamheid en participatie van inwoners: jongeren, ouderen, werkenden, ondernemers, mensen met een tijdelijke uitkering, vrijwilligers, en mensen die extra steun kunnen gebruiken. Wij zijn ervan overtuigd dat meedoen nog steeds de basis is.

Daarom gaat de ChristenUnie op de ingeslagen weg door:

Iedereen doet mee!

Begin 2014 zijn de verkiezingscampagnes losgebarsten. Maar de stembusgang gaat uiteindelijk over mensen. Het gaat over u, (uw) ouders, onze kinderen, onze buren, over de leerkracht op onze scholen, de ondernemer, de arts, de wijkagent, de werknemer en de vrijwilliger in Sassenheim, Warmond en Voorhout. De verkiezingen gaan over onszelf. Over wat wij met elkaar belangrijk vinden en over hoe wij willen samen-leven. Volgens de ChristenUnie Teylingen betekent dit dat ieder mens in onze samenleving evenveel waard is. Dat iedere inwoner zijn of haar steentje bij kan dragen en wat te vertellen heeft. Het gaat er dus om dat wij gezamenlijk kunnen zorgen voor een sociale, duurzaam ondernemende en rechtvaardige gemeenschap.

Deelt u die visie met ons?
Stem dan op 19 maart op de ChristenUnie

Terugblik
2010-2014

De ChristenUnie Teylingen staat bekend als een partij die positief-kritisch oppositie heeft gevoerd: goed onderbouwde standpunten, meedenken, vooruit denken en meebouwen aan onze gemeente.

De fractie heeft zich de afgelopen vier jaren ingezet door initiatieven te nemen, door te agenderen en door andere politieke partijen en verschillende groepen te mobiliseren. Een terugblik:

1 **De ChristenUnie vindt dat verenigingen een belangrijke rol spelen in de samenleving. Daar mogen we als gemeenschap best iets voor over hebben. Ook als we denken dat wij zelf daar niet direct gebruik van maken.** De ChristenUnie kon daarom niet akkoord gaan met de herijking van het subsidiebeleid voor verenigingen. De ChristenUnie waarschuwde bij dat besluit voor de (financiële) problemen waar verenigingen mogelijk mee te maken zouden krijgen. Bij de evaluatie van het beleid in 2013 bleek die zorg terecht. Voor de komende periode komt de ChristenUnie daarom met een alternatief. U leest in het hoofdstuk Sport, Recreatie en Cultuur hoe dat er uit moet komen te zien.

2 **Bij het dreigende vertrek van de bibliotheek uit de kern Voorhout heeft de ChristenUnie partijen bij elkaar gebracht.** Daarbij legde de ChristenUnie de hoofdvragen op tafel: wat is nodig en wat is mogelijk om de bibliotheek tegen acceptabele kosten voor deze kinderrijke kern te behouden. Wij zijn blij met een bibliotheek op maat voor de kern Voorhout en goede voorzieningen in Sassenheim en Warmond.

3 **In de discussie over de zondagsopenstelling ondersteunde de ChristenUnie actief de lokale ondernemers in de manier waarop zij in de gemeenteraad hun belangen het beste kunnen behartigen.** In maart 2013 publiceerde de ChristenUnie daarnaast een opinieartikel waarin werd gevraagd om een langetermijnvisie voor de detailhandel door en met lokale ondernemers. Begin 2014 heeft de detailhandelsvisie, waar samen met ondernemers aan is gewerkt, het licht gezien.

4 **De karakteristieke Villa Nancy bleef voor het zicht behouden en verdwijnt niet achter grootschalige woningbouw.** Het bestemmingsplan Sassenheim-West werd op initiatief van de ChristenUnie gewijzigd vastgesteld.

5 **Startersleningen zijn geen wondermiddel.** De ChristenUnie was de eerste partij die zich keerde tegen de startersleningen. Inmiddels zijn er meer partijen die twijfelen. De starterslening zou hét middel zijn om de woningmarkt uit het slop te trekken. Wij zetten hier vraagtekens bij. De gemeente zadelt jongeren namelijk met hetzelfde probleem op: een woning die niet op de eigen financiële maat is gebouwd. Dat werkt toekomstige stagnering op de woningmarkt in de hand. De ChristenUnie pleit voor het daadwerkelijk bouwen op maat van de starters zodat die in Teylingen kunnen blijven wonen.

6 **Mede dankzij de ChristenUnie blijft het consultatiebureau voor de kern Voorhout** – voorlopig nog – behouden.

7 **De ChristenUnie trok zich het voortbestaan van de kinderboerderij in Voorhout aan en agendeerde dit.** Mede hierdoor besteedde het college er daadwerkelijk aandacht aan, en ging met belanghebbenden om de tafel. Er kwam een passende oplossing voor het kostenefficiënt behouden van ook deze kinderboerderij.

8 **De ChristenUnie riep het College op gecoördineerde schulddienstverlening op maat te realiseren.** We zien hoe mensen door de economische crisis zowel landelijk als lokaal het water aan de lippen staat. Werkloosheid of faillissement onder zelfstandige ondernemers kunnen snel tot grote negatieve gevolgen leiden. Het College is daarin partner van particuliere initiatieven die in de haarvaten van de gemeenschap werken, zoals de Voedselbank. Met een voortvarende coördinator wordt voorkomen dat organisaties langs elkaar heen of dubbel werken. De ChristenUnie fractie heeft hierin unaniem bijval van de andere politieke partijen.

9 **De visie van de ChristenUnie voor de Roodemolenpolder is: groen blijft groen.** Terwijl verenigingen zware bezuinigingsopdrachten op hun bord krijgen, wordt het verwerven van grond doorgezet. Het huidige College wil éérst kopen, dan dromen. De ChristenUnie vindt dit de omgekeerde volgorde.

10 **Bij de installatie van de gemeenteraad in maart 2010 beloofde de ChristenUnie te controleren, agenderen, motiveren, beargumenteren en te waarschuwen en te spreken namens hen die niet gehoord worden.** Dat is wat de ChristenUnie de afgelopen jaren veelvuldig heeft gedaan. Of het nu om de zorg voor kinderen gaat, om ouderen, om kleine én grote ondernemers, de ChristenUnie blijft alert op een gemeentebestuur als het niet luistert en geen recht doet.

Voor het onderscheidende aanzicht van de dorpen, de kinderboerderij, de bibliotheek, een rijk verenigingsleven en een detailhandelsvisie.

Herkent u daar de ChristenUnie in? Vindt u dit ook? **Stem dan 19 maart op de ChristenUnie.**

1 Participatie van inwoners en overheid

In de gemeente Teylingen is er een gezonde samenwerking tussen een dienstbare overheid en inwoners die verantwoordelijkheid nemen. Inwoners zijn niet alleen consument, maar ook medevormgever van een bloeiende gemeente.

De gemeentelijke overheid geeft daarom mede verantwoordelijkheid aan inwoners, organisaties en bedrijven. Hierbij blijft de gemeente altijd beschikbaar, betrokken en dienstbaar. De gemeente ondersteunt waar nodig. De gemeenteraad stelt kaders, controleert op hoofdlijnen en stelt bij als in de praktijk organisaties, die de participatiesamenleving vormgeven, ondersteuning nodig hebben.

Raadsleden werken aan een goede aansluiting van het beleid bij de behoeften van de inwoners. Daarvoor zijn ze regelmatig met hen in gesprek. Burgemeester, wethouders én ambtenaren houden ook voor de juiste uitvoering van het beleid goed voeling met de inwoners. Een dienstbare overheid zoekt zoveel mogelijk participatie van de bevolking en weet intussen goed waar haar eigen verantwoordelijkheden liggen.

Bestuur

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat wethouders zich voldoende kunnen inleven in wat er speelt in een samenleving. Dat kan op meerdere manieren, maar de inwoners van deze gemeente stellen vragen bij het benoemen van wethouders van buiten de gemeente. De ChristenUnie heeft die vragen in de afgelopen periode ook gesteld. Ook omdat het uitgangspunt van de wet is dat een ontheffing geen permanent karakter mag hebben.

De ChristenUnie levert daarom bij collegedeelname een wethouder die in Teylingen woont.

Inwonerparticipatie (ook wel ‘burgerparticipatie’) gaat een steeds grotere rol spelen in het gemeentebestuur. Participatie is delen in verantwoordelijkheid. College en gemeenteraad dienen zich te realiseren dat als je iets vraagt van inwoners, je de inwoners ook iets te bieden hebt. Namelijk een serieus te nemen inbreng. De ChristenUnie juicht inwonerparticipatie toe, omdat het meer mensen betrekt bij de besluitvorming. En omdat het mensen laat zien en beleven wat voor invloed zij op hun eigen leefomgeving kunnen uitoefenen. In de volgende collegeperiode stelt de ChristenUnie daarom voor om één van de wethouders verantwoordelijk te maken voor inwonerparticipatie en initiatieven. Op deze manier hoopt de ChristenUnie dat inwonerparticipatie steeds minder een ‘middel’ wordt om inwoners te overtuigen, en steeds méér een interactieve en gelijkwaardige discussie tussen de inwoners en hun gemeentebestuur.

In het nieuwe College komt een wethouder die verantwoordelijk is voor inwonerparticipatie

Ook jongerenparticipatie verdient aandacht. De ChristenUnie pleit voor het instellen van een Jongerenpanel van jongeren tussen de 15 en 25 jaar die het gemeentebestuur gevraagd en ongevraagd adviseert. Het adviseren van gemeenteraad en College van B&W gebeurt op beleidsvoornemens die –ook- de jongeren raken. Gevraag en ongevraagd dragen deze jongeren alternatieven aan voor zaken die hun toekomst bepalen.

Teylingen heeft een jongerenpanel dat Gemeenteraad en College adviseert

Regionale samenwerking

Voor de gemeente Teylingen en de omringende gemeenten wordt het steeds belangrijker om gezamenlijk een krachtig geluid te laten horen. Met name op de onderwerpen Economie, Verkeer & Vervoer en Ruimtelijke Ordening kan er volgens de ChristenUnie veel meer worden bereikt als dat gezamenlijk wordt opgepakt. De ChristenUnie Teylingen is daarom voorstander van een verdergaande samenwerking tussen de vijf Bollenstreekgemeenten. Van fusie kan alleen sprake zijn als het merendeel van de inwoners ervan overtuigd is dat dat de beste kansen biedt en het karakter van Sassenheim, Voorhout en Warmond behouden blijft.

De ChristenUnie Teylingen vindt het van belang voor de inwoners van de regio, én van de inwoners van Noordwijk, dat ook deze gemeente in de samenwerking en een eventuele fusie meedoet. De ChristenUnie hoopt dat het bestuur van de gemeente Noordwijk inziet dat de vergaande samenwerking, en zelfs een fusie, ook voor haar inwoners het beste perspectief biedt voor de toekomst.

Samen sterk als Bollengemeenten

De regio Holland Rijnland heeft in de afgelopen jaren op een aantal terreinen stevige resultaten geboekt. Enkele grote regionale projecten zijn opgezet, dan wel afgerond. De gemeenten in de regio zouden zich in Holland Rijnland moeten toeleggen op een beperkt aantal kerntaken. Dat biedt voor gemeenten de mogelijkheid om samenwerkingsverbanden aan te gaan met gemeenten die veel meer zijn gericht op de inhoud, in plaats van de geografische nabijheid. Daarnaast ziet de ChristenUnie Holland Rijnland als een lobby-organisatie die de belangen van de deelnemende gemeenten behartigt.

Financiën

Het college van B&W is zich bewust van haar actieve verantwoordingsrol richting inwoners en Raad. Hierbij is de jaarlijkse cyclus van begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening onmisbaar. Ook belangrijk is voldoende inzicht in soort en omvang van reserves en voorzieningen om het weerstandsvermogen van de gemeente te bepalen. Voordat grote projecten worden gestart of investeringen worden gedaan vindt eerst gedegen onderzoek plaats naar de financiële haalbaarheid, ook op de langere termijn. De ChristenUnie vindt het wijs om investeringen te beoordelen op het maatschappelijk nut en de meerwaarde voor inwoners. Iedere euro dient direct of indirect ten dienste van de inwoners te staan.

Belastingen

Gemeentelijke belastingen worden niet hoger vastgesteld dan strikt noodzakelijk is voor een realistische begroting en uitvoering van de kerntaken. Daarbij wordt een consistente gedragslijn gevolgd om te voorkomen dat de inwoners van Teylingen voor onplezierige financiele verrassingen komen te staan.

Subsidiebeleid

Het subsidiebeleid van de gemeente is erop gericht inwoners te stimuleren hun gaven zo goed mogelijk ten dienste van de samenleving te ontplooien. Subsidies zijn aanvullend op particulier initiatief. Bovenal zijn subsidies doelgericht. Het verlenen van subsidies gaat samen met de eis van verantwoording voor- en achteraf van doelen, inzet van middelen en daarop bereikte resultaten. Voor de periode 2014-2018 komt de ChristenUnie met een alternatief voorstel voor de herijking subsidiebeleid.

Heldere normen, rechtvaardige overheid

ChristenUnie Teylingen zet in op meer preventief beleid en preventieve aanpak door de gemeentelijke overheid en uitvoerende instaties. Daarin vervullen wijkambassadeurs, buurtregisseurs, BOA’s, welzijnsorganisaties, verenigingen, politie en maatschappelijke- en liefdadigheidsorganisaties de rol van mede-uitvoerder. In het klein gaat het om relationeel investeren: voorlichten, bruggen slaan, conflicten in een vroeg stadium identificeren en uitpraten. Dit betekent ook meer aandacht voor bemiddeling (‘mediation’) tussen inwoners onderling en tussen inwoners en overheid. En dit betekent ook een passende vorm van onafhankelijke toetsing bij conflicten tussen de gemeente en de inwoners die gebruik maken van gemeentelijke zorgfaciliteiten.

De overheid die de ChristenUnie Teylingen voor ogen heeft is de initiator en handhaver van publieke gerechtigheid. In onze gemeente wordt ingezet op het veilig leven, wonen en werken. Duidelijkheid over normen gecombineerd met consequente handhaving is belangrijk. Het negeren en overschrijden van normen moet worden aangepakt. De ChristenUnie heeft grote waardering voor het werk dat onze BOA’s verrichten.

Duidelijkheid over wetten en normen in combinatie met consequente handhaving

Gerechtigheid betekent ook dat de overheid altijd weer oog houdt voor de menselijke, relationele kant. Maatwerk (binnen duidelijke kaders) is dan een middel voor gerechtigheid en gelijkwaardigheid en niet een teken van willekeur. Voor de ChristenUnie Teylingen kan er daarom geen sprake zijn van het gedogen van drugshandel, coffeeshops, overlast door alcoholmisbruik, prostitutie, arbeidsuitbuiting en andere situaties die veiligheidsrisico’s met zich meebrengen. De overheid stelt duidelijk wat wel en niet kan.

2 Samen leven

In de samenleving die wij voor ogen hebben is er voldoende aandacht voor sociale samenhang, voor gedeelde waarden en normen, voor wat ons bindt en voor die zaken waarin mensen elkaar gewoon nodig hebben.

Opvoeding en onderwijs spelen daarbij een grote rol. De ChristenUnie Teylingen gelooft dat christelijke waarden en normen daarbij een goed uitgangspunt vormen voor een samenleving waar voor iedereen een plaats is om te wonen en met elkaar te leven.

Laat niemand alleen zijn eigen belangen behartigen, maar ook die van de anderen (Fil. 2:4)

Samen bouwen

Er is weinig plek in de Randstad. Toch neemt de bevolking in de Randstad toe. Dat betekent dat ook de gemeente Teylingen een taak heeft te zorgen voor voldoende betaalbare woningen. Daarbij is samenbouwen zowel bouwen met inachtneming van de behoeften van de diverse groepen in de samenleving als duurzaam en financieel verantwoord bouwen. De gemeente bouwt voor de diverse woonwensen: eenpersoonshuishoudens, kleine gezinnen, starters, samengestelde woonvormen, senioren, jongeren, levensloopbestendig en met mogelijkheden van zelf-bouwen op locaties die de gemeente beschikbaar stelt.

Extra woningen brengen extra mensen met zich mee en dat heeft een positief effect op de plaatselijke economie. Het uitgangspunt is echter wel dat het kleinschalige karakter van de drie kernen bewaard blijft. En dat nieuwe woningbouwlocaties op een juiste manier worden ingepast, inclusief de bijbehorende voorzieningen. Het landelijk gebied mag daarbij niet worden aangetast.

Sociale samenhang zou het uitgangspunt moeten zijn bij bestemmingsplannen, bij herstructureringen van straten, buurten en wijken, bij uitbreidings-en inbreidingsplannen. Bij nieuwbouw dient gelet te worden op de toekomstige bewoners van een wijk. Daarbij wordt gezorgd voor voldoende jeugdvoorzieningen, zoals speelterreinen en voorzieningen voor jongeren. Deze activiteiten worden al bij het ontwerp meegenomen, zodat er niet achteraf discussie ontstaat over overlast.

Een nieuwe ontwikkeling is de woon-zorg-zone. Door een combinatie te maken van verschillende typen woningen, zorginstellingen en kleinschalige voorzieningen (zoals een medisch pedicure) wordt de sociale cohesie bevorderd, kunnen senioren langer op zichzelf blijven wonen en verbetert de kwaliteit van de buurt. Bovendien wordt vereenzaming tegengegaan.

Groene dorpen

Door de eenzijdige economische gerichtheid van veel beleid is de natuur nog altijd vaak een ondergeschoven kindje. De economische waarde van ‘groen’ wordt zelden doorgerekend. Omgang met natuur en milieu speelt op heel veel beleidsterreinen. Daarom pleit de ChristenUnie Teylingen ervoor om in de ruimtelijke structuurvisie aandacht te besteden aan een evenwichtig groenbeheer en recreatie in relatie tot wonen, bedrijventerreinen en economische vraagstukken. De ChristenUnie vindt dat de open ruimten tussen de dorpen niet verder mag worden ingevuld. Daarom wil de ChristenUnie Teylingen de Roodemolenpolder als groene buffer behouden. De groene functie van Park Rusthoff en maatschappelijke activiteiten die daar plaats vinden verdienen blijvende steun van de gemeente.

Groene buffer tussen Sassenheim, Voorhout en Warmond groen houden

De buurt

De gemeente investeert in het verstevigen en uitbreiden van ‘goed buurmanschap’, met een sterke nadruk op de participatie van de bewoners. Dat betekent volgens de ChristenUnie dat de gemeente bewoners, maar ook winkeliersverenigingen, kerken, welzijnsorganisaties, (sport)clubs en private partijen (zoals bedrijven) vooral ondersteunt bij activiteiten die ze in samenspraak met elkaar uitvoeren. Met elkaar kleuren zij hun buurt in. Dit geldt zowel voor de herinrichting van gebieden waar nieuwe buurten ontstaan als voor herinrichting van bestaande buurten.

Beperking betekent niet uitsluiten

Bij de ChristenUnie doet iedereen mee. Voor mensen met fysieke of verstandelijke beperkingen is het daarom belangrijk dat zij er ook bij horen en meedoen. Dat staat

of valt met het al dan niet hebben van relaties met de mensen om je heen. Goede en bereikbare voorzieningen vergroten de zelfredzaamheid en vervolgens de mogelijkheden om te participeren in het leven van alledag. Zo krijgen ook mensen met een beperking de kans op een passende baan of andere vorm van maatschappelijke participatie. De gemeente geeft ook als werkgever daar het goede voorbeeld in.

Inburgering nieuwe Teylingers

De gemeente dient de inburgering op een actieve speelse manier te stimuleren.

Samen met vluchtelingen

Binnen de mogelijkheden van de wet dient de gemeente vanuit een geloof in de waarde van gastvrijheid een goed beleid in de richting van vluchtelingen te voeren. Zij probeert waar mogelijk bij te dragen aan de verbetering van de leefomstandigheden en de integratie van vluchtelingen, met respect voor afkomst en religieuze overtuiging. Zowel bij de opvang als inburgering worden ook maatschappelijke organisaties betrokken.

Zondagsrust

Vanuit onze christelijke overtuiging pleiten wij voor zondagsrust en in het verlengde daarvan voor de sluiting van winkels op zondag. Een collectieve rustdag is buitengewoon waardevol in een hectische, soms dolgedraaide samenleving. Mensen mogen in alle rust naar de kerk gaan en/of samen met familie, vrienden, buren een vrije dag kunnen beleven. De ChristenUnie wil ruimte geven voor het geestelijke en sociale leven van mensen. De ChristenUnie Teylingen ziet de zondagsrust dan ook als een goed idee van God.

3 Samen zorgen

Wij willen niet alleen een afslankende overheid, maar tegelijk – vooral voor de zwakkeren – een dienstbare en zorgzame overheid. Vooral op die terreinen waar het particulier initiatief dit (nog) niet kan bieden.

Armoede en schulden

In samenwerking met maatschappelijke en kerkelijke organisaties die veelal eeuwenlange ervaring hebben op het terrein van armoedeverlichting en –bestrijding kan de gemeente 'stille armoede' traceren en het werken aan vooruitgang faciliteren. De gemeente dient actief te zijn als het gaat om schuldpreventie en schuldienstverlening. Zij moet ruimte bieden aan bonafide en private schulddienstverlening. Een effectief faciliteren vraagt om structureren. De ChristenUnie Teylingen pleit voor een regisseur/coördinator schulddienstverlening die de diverse initiatieven in kaart brengt en met elkaar in verbinding brengt. Daarmee wordt een effectieve inzet en samenwerking met de gemeente Teylingen bevorderd.

Onderwijs

Voor de ChristenUnie geldt: ieder talent telt! Dat betekent dat de leerling die makkelijk meekan even waardevol is als de leerling die met extra ondersteuning niet meer op de tenen loopt en ook meekomt. Ieders talent is een positieve bijdrage aan onze samenleving. Onderwijs is leraren het vertrouwen bieden en het in samenwerking met ouders vormen van kundige en kansrijke jongeren. De ouders houden de regie over wat passend is voor hun kinderen.

Nu staat ook de gemeente Teylingen voor de invoering van Passend Onderwijs. Dit betekent dat de gemeente niet langer alleen maar voor schoolgebouwen verantwoordelijk is. Indicaties en rugzakken verdwijnen en de gemeente heeft vanaf 2015 een actieve faciliterende rol voor een samenhangende structuur van ondewijs en jeugdbeleid.

Passend Onderwijs betekent regulier onderwijs waar mogelijk en maatwerk zodra nodig

Voor de ChristenUnie Teylingen is het van het eerste belang dat inwoners en met name direct betrokkenen geïnformeerd worden en informatie weten te vinden over deze veranderingen in het onderwijs. Belangrijk is dat het recht van ouders/verzorgers en kinderen wordt gerespecteerd. Dit betekent dat de ChristenUnie vindt dat de professionals en ouders/verzorgers het beste in staat zijn om het passend onderwijs gezamenlijk vorm te geven.

Belangrijke randvoorwaarden van de ChristenUnie zijn:
- waarborgen voor een onafhankelijk en krachtig medezeggenschapsstructuur;
- juridische waarborgen voor de privacy van kinderen en gezinnen;
- waarborgen voor de aansluiting van passend onderwijs op het integrale jeugdbeleid;
- schoolgebouwen die duurzaam worden gebouwd of verbouwd;
- schoolgebouwen hebben een gezond binnenklimaat en voldoende buitenruimte;
- scholen zijn onderdeel van de wijk, zoals Schoolplaza De Springplank in Sassenheim laat zien;
- kinderen krijgen binnen de eigen regio onderwijs;
- de gemeente heeft een effectieve samenwerking met het voortgezet onderwijs, het bedrijfsleven en verenigingen waardoor voldoende stageplekken worden gerealiseerd en middelbare scholieren kansen tot burgerschapsvorming benutten.
- behoud van de vergoeding voor het leerlingenvervoer naar speciaal onderwijs binnen en buiten de eigen regio. Het leerlingenvervoer is op maat van de leerling. Dit betekent het soms faciliteren van individueel in plaats van groepsvervoer;
- eerbiedigen van het grondrecht van ouders/verzorgers in schoolkeuze.

De school hoort een veilige omgeving te zijn waar kinderen zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen. De ChristenUnie Teylingen maakt zich sterk voor het behoud van het bijzonder onderwijs in de gemeente in samenhang met het gezamenlijk benutten van faciliteiten. Ook maakt de ChristenUnie zich sterk om samen met ouders/verzorgers, leerlingen en andere betrokkenen te werken aan een sociaal-emotioneel gezond leefklimaat op scholen.

Zorgbehoevende ouderen

De ChristenUnie erkent dat er gelukkig ook steeds meer mensen zijn die tot op hoge leeftijd vitaal zijn en op een actieve manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daar tegenover staat echter wel een groter wordende groep hulpbehoevende ouderen. Mede door de toename van taken van de gemeente ziet de ChristenUnie hier een reële bedreiging als het om het welzijn van deze groep gaat. Hoewel ouderen thuis kunnen blijven wonen door aanpassingen aan de woning, het leveren van zorg aan huis en inschakeling van het sociaal netwerk, dient er voldoende aandacht te zijn om sociaal isolement tegen te gaan.

Veel aandacht wordt besteed aan het stimuleren én ondersteunen van vrijwilligerswerk en van mantelzorg zonder absurde tegenprestaties of een bovenmatige irrealistisch beroep op mantelzorg. Een ouderenadviseur is daarbij onontbeerlijk. De ChristenUnie Teylingen wil waakzaam zijn op een verantwoord niveau van zorg en ondersteuning. De aanspraak op mantelzorgers mag niet bovenmatig zijn en opgebrande mensen opleveren.

Zorg voor de jeugd

De Jeugdwet die per 2015 ingaat is een bestuurlijke uitdaging maar ook een kans voor de gemeente. Namelijk een mogelijkheid in het succesvol realiseren van de zorgplicht naar gezinnen toe die kort of langer professionele ondersteuning nodig hebben. De Jeugdwet geeft de gemeente de ruimte om de zorgplicht zodanig in te richten dat het past bij de noden en behoeften van de inwoners van Sassenheim, Voorhout en Warmond. Voor de ChristenUnie Teylingen vraagt deze kans om de volgende randvoorwaarden:
- het gezin is eigenaar en regisseur van het eigen gezinsplan;
- elk gezin kan de zorg op maat krijgen die het nodig heeft;
- het CJG heeft een vernieuwende en passende spilfunctie in de uitvoering van jeugdbeleid;
- respecteren van de autonomie en recht op privacy van ouders/verzorgers en kinderen. Ondersteuning door de gemeente mag geen pressiemiddel zijn of excuus voor overschrijding van de Wet op Bescherming Persoonsgegevens.

Ondanks het positieve uitgangspunt zijn er altijd momenten waarop het wat minder gaat. De ChristenUnie wil daarom vooral preventief optreden om te voorkomen dat jongeren een negatief zelfbeeld krijgen of afglijden in de richting van schooluitval, werkeloosheid, criminaliteit of drugsgebruik. Voor de ChristenUnie Teylingen vervult het Centrum voor Jeugd en Gezin hierin een spilfunctie en preventieve rol.

Oudere jeugd

Dat de jeugd samen tijd doorbrengt in de openbare ruimte is van alle tijden. De ChristenUnie gelooft niet in een van bovenaf opgelegde 'rondhangplek'. Jongeren maken meestal zelf wel uit waar zij elkaar willen ontmoeten. Jongeren die daarbij structureel overlast veroorzaken worden wel aangepakt. De ChristenUnie Teylingen zal het College oproepen de passende faciliteiten met de Jongerenpanel door te lichten en tot concrete jongerenfaciliteiten te komen waarbij jongeren eigenaarschap hebben en mede verantwoordelijkheid dragen.
Een gedragsverandering bij overlastgevende jongeren is primair een gezamenlijke verantwoordelijkheid van deze jongeren en hun ouders/verzorgers. Waar nodig en mogelijk spelen bijvoorbeeld de BOA's een ondersteunende preventieve rol, direct of als doorverwijzer.

4 Economie: naar een duurzame toekomst

Centraal in de economische visie van de ChristenUnie Teylingen staat het besef dat de mens de opdracht heeft de aarde op een verantwoorde manier te "bouwen en bewaren".

Die opdracht kan in groter verband alleen samen met elkaar worden uitgevoerd, door ondernemers, werknemers en overheid, ieder in een eigen rol maar niet los van elkaar. Een voorwaarde daarvoor is dat de economische ontwikkeling gericht is op ontwikkeling van de samenleving als geheel, en daarom rekening houdt met de schepping en met toekomstige generaties. Het zijn de ondernemers die meerwaarde creëren. De gemeente is verantwoordelijk voor gunstige randvoorwaarden die het welzijn van mens en milieu eerbiedigen.

Economische ontwikkeling

De gemeente hanteert een vestigingbeleid voor bedrijven waarbij de economische ontwikkeling in harmonie is met de leefomgeving en het bestaande bedrijfsleven. De ChristenUnie Teylingen vindt het belangrijk de bestaande bedrijven die voor werkgelegenheid en/of sociale cohesie zorgen te koesteren. Om willekeur te voorkomen en groei te bevorderen is een visie in samenspraak met ondernemers nodig. De in 2013 en begin 2014 ontwikkelde detailhandelsvisie is een mooie stap in de gewenste richting.

De ChristenUnie onderschrijft de conclusies over internetafhaalpunten uit het rapport van de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Drenthe ('Van winkel tot afhaalpunt'). Daarin wordt geadviseerd om internetafhaalpunten te concentreren in de bestaande winkelgebieden. Zo kunnen internetafhaalpunten de bestaande detailhandel verder versterken. Ook voor wat betreft grootschalige detailhandel en perifere detailhandel is de ChristenUnie van mening dat éérst gekeken moet worden naar de mogelijkheden van bestaande winkelgebieden, alvorens de vestiging mogelijk te maken buiten de kernen. De ChristenUnie is daarom géén voorstander van het vestigen van een tuincentrum aan de Rijksstraatweg in Sassenheim.

Duurzame Energie

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat gekeken wordt naar mogelijkheden om zorgvuldig om te gaan met energiebronnen. Wij onderschrijven netwerken en handvatten zoals www.michanederland.nl en www.timetoturn.nl. Daarvoor is blijvend aandacht voor de beperking van energieverbruik in gebouwen, het maximaal gebruik maken van duurzame energiebronnen en het stimuleren van efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen noodzakelijk. De regeling waarbij scholen met een garantstelling van de gemeente goedkoop kunnen lenen voor het installeren van zonnepanelen verdient navolging. De gemeente zou moeten kijken of deze regeling ook toepasbaar is voor andere organisaties. Daarnaast wil de ChristenUnie de mogelijkheid onderzoeken om de lokale opwekking van duurzame energie verder te bevorderen. Hiervoor kan actief aansluiting gezocht worden bij bestaande initiatieven op www.hieropgewekt.nl

De ChristenUnie Teylingen onderschrijft de rol van windmolens in het verduurzamen van de maatschappij. Tegelijkertijd blijft de ChristenUnie kritisch op de kosten-baten afweging per locatie. Het plaatsen van windmolens zal ook per locatie worden beoordeeld. Andere criteria die meewegen zijn:

- hebben omwonenden bovenmatige last van slagschaduw of van het geluid van de wieken?;
- is de locatie een groot gedeelte van het jaar wind-rijk?

Agribusiness en Bioscience

Teylingen dient zich regionaal te onderscheiden door een groter accent te leggen op innovatieve agribusiness (Greenport). De voorkeur van vestiging dient uit te gaan naar niet-industriële bedrijven met een groen karakter en een 'Linnaeus-functie' in de agribusiness in de Bollenstreek. Immers, het aantal hectare bollengrond neemt af en ruimte is beperkt. Het aangaan van de concurrentie vereist het maken van keuzes. Daardoor zou de Duin- en Bollenstreek, met de ligging bij de Leidse regio, een verbindende Linneaus functie kunnen vervullen. De ChristenUnie Teylingen wil de woon- en recreatiefunctie van Teylingen met uitstekende verbindingen richting Amsterdam, Schiphol, Leiden en Den Haag verder op de kaart zetten. De ChristenUnie Teylingen ziet de positionering van Teylingen in de regio als woon- , verblijf- en recreatiegemeente voor ondernemers, werknemers, ex-pats en congresbezoekers in Agribusiness en BioScience.

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Hoewel de druk om aan het werk te gaan en blijven groot moet zijn, getuigt het ook van maatschappelijke moed wanneer erkend wordt dat niet iedere inwoner op dezelfde wijze kan meekomen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er in bedrijven ook ruimte is voor mensen die niet even hard mee kunnen lopen. Door inschakeling in vrijwilligerstrajecten, leerwerktrajecten, dan wel door passende arbeid aan te bieden, kunnen meer mensen meedoen en erbij horen.

Het geld dat beschikbaar is om mensen uit een uitkering te halen moet efficiënt worden ingezet. Er is door samenwerking op dat terrein dus heel wat te winnen. Wanneer de overheid met onderwijs en bedrijven bijdraagt in de scholing van jongeren ligt het werk als het ware om de hoek klaar. Jongeren kunnen op die manier beter aan de slag en de bedrijven hebben zo de nieuwe arbeidskrachten binnen handbereik. Het is daarom van belang dat de gemeente in overleg met het bedrijfsleven en het onderwijs onderzoekt op welke wijze zij in opleidingstrajecten en om-/bij-/nascholingen kan bijdragen. En daarover ook afspraken maakt met (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven.

Werkloosheid, en zeker langdurige werkloosheid, is een probleem voor zowel de betrokken personen als voor de samenleving als geheel. Het is van groot belang dat mensen actief, betrokken en gewaardeerd blijven. Vooral jeugdwerkloosheid moet voortvarend worden aangepakt om te voorkomen dat jongeren afglijden. Ook ouderen worden niet gediscrimineerd, maar op de arbeidsmarkt gewaardeerd als werknemers, coaches van jongere werknemers of leermeesters. De ChristenUnie Teylingen stelt daarom voor om bijstandsgerechtigden die nog geen zinvol vrijwilligerswerk doen hiertoe te stimuleren met behoud van uitkering en tegen een eerlijke vergoeding.

Infrastructuur

De ChristenUnie Teylingen pleit voor hoogwaardige openbaar vervoersoplossingen, zowel binnen de gemeente als bij het verkeer naar buiten. Om dit te kunnen realiseren zijn er bij de stations in Voorhout en ook in Sassenheim voldoende busverbindingen, fietsenstallingen en parkeerplekken. Voor het realiseren van extra parkeerplaatsen bij het station Sassenheim vindt de ChristenUnie een uitbreiding met parkeerplekken via een parkeerdek aanvaardbaar, als het ook financieel haalbaar blijkt. Een parkeerdek op deze locatie ziet de ChristenUnie niet als ontsiering. Ook voor de uitbreiding in de toekomst vindt de ChristenUnie dat het parkeren rondom Station Sassenheim gratis is en blijft.

De ChristenUnie Teylingen vindt dat in het gemeentelijk verkeers-en vervoersplan niet alleen veel aandacht uit moet blijven gaan naar de verkeersveiligheid, maar ook naar de leefbaarheid van mensen die bij belangrijke uitvalswegen wonen. Het gebruik van randwegen wordt gestimuleerd om zo sluipverkeer door de woonwijken te ontmoedigen.

De ChristenUnie legt de nadruk op het gebruik van openbaar vervoer, boven het aanleggen van nieuwe wegen. Toch is de ChristenUnie nog altijd van mening dat de Noordelijke Randweg bij Voorhout bij de realisatie van de wijk Hooghkamer wel moet worden aangelegd om de doorstroming te garanderen. Een andere belangrijke reden is dat de Herenstraat in Voorhout daarmee als verkeersader kan worden ontzien zodat de fietsers en voetgangers meer ruimte wordt geboden.

De ChristenUnie Teylingen blijft voorstander van een jaarlijks uitvoeringsprogramma 'Fiets' waarin de belangen van fietsers in de gemeente uiteen worden gezet.

5 Sport, recreatie en cultuur

brengen mensen samen op een manier die wat verder af staat van de opgejaagde maatschappij. De ChristenUnie is ervan overtuigd dat de basis voor gezonde menselijke verhoudingen wordt gelegd als mensen zich verantwoordelijk gaan voelen voor het welzijn van zichzelf en anderen.

Het treffen van voorzieningen om dit mogelijk te maken behoort dan ook tot de verantwoordelijkheid van inwoners. De taak van de gemeentelijke overheid hierbij is om voorwaarden te scheppen, faciliteren en te stimuleren. Voor de ChristenUnie betekent dit niet klakkeloos iedere trend volgen, maar keuzes te maken die financieel verstandig zijn en een relatief hoog maatschappelijk rendement opleveren.

Kunst en cultuur

Het gemeentebestuur dient de 'bereikbaarheid' van kunst-en cultuuruitingen te bevorderen. Dat betekent niet dat de overheid deze sector financieel moet onderhouden. De overheid heeft daarin een stimulerende en faciliterende rol. Ook dient de gemeente kunst en cultuur te faciliteren voor een groot publiek en voor te onderscheiden doelgroepen.

Sport en recreatie

Sport speelt een belangrijke rol bij het lichamelijk en psychisch welbevinden. De taak van het gemeentebestuur ten aanzien van sport en recreatie is in de eerste plaats voorwaardenscheppend. Dit betekent dat van de gebruikers (inclusief ouders) een bijdrage wordt verwacht die in redelijke verhouding staat tot de kosten en tot het inkomen. Voor gezinnen die om financiële redenen moeten afzien van sport en spel voor hun kinderen wordt naar een oplossing op maat gezocht. Want in Teylingen doen alle kinderen mee. Sportverenigingen zijn volop ondernemend maar geen ondernemingen.

Bezuinigingen dienen ook in verhouding te staan tot de missie van een vereniging en de meerwaarde van de vereniging voor de gemeenschap. De gemeente is verantwoordelijk voor het bevorderen van het sportieve en culturele karakter van Warmond.

Naar een nieuw subsidiebeleid 2014-2018

In de afgelopen jaren hebben we kunnen zien dat de subsidies voor verenigingen zijn geschrapt. Dit ondanks de belangrijke rol die verenigingen volgens de ChristenUnie spelen in onze gemeente. Verenigingen zijn niet altijd in staat gebleken om aan de bezuinigingstaakstelling van de gemeente te voldoen. Tegelijkertijd zijn er ook veel verenigingen die het financieel moeilijk hebben.

De ChristenUnie stelt voor de periode 2014-2018 een nieuw subsidiebeleid voor dat gebaseerd is op de rol die verenigingen kunnen spelen in de samenleving. Daarbij kunnen verenigingen aanspraak maken op incidentele projectsubsidies voor activiteiten die raken aan gemeentelijke doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van participatie van jongeren, van ouderen, van mensen met een laag inkomen, of op het gebied van het bevorderen van de sociale cohesie in de samenleving. Met deze bijdrage loont het voor verenigingen om activiteiten te ontplooien waar zij zelf het beste in zijn: sporten, muziek, enz. Bovendien helpt het verenigingen om meer leden te werven, waardoor ze op een positieve manier de toekomst tegemoet kunnen zien.

Koersvast in 2014
en verder ...

Als ChristenUnie hebben wij 7 thema's van het dagelijks leven die onze koers bepalen. Wij verwoorden die met een aantal kernwaarden. Voornemens van het College en de gemeenteraad raken aan deze thema's. Vandaar dat de ChristenUnie deze voornemens scherp naast deze kernwaarden zal houden.

Het **Samenleven** betekent voor de ChristenUnie een balans tussen ieders individuele vrijheid en ieders verantwoordelijkheid als inwoner van Teylingen. Vrijheid gaat daarom hand in hand met verantwoordelijkheid. De mate van vrijheid hangt dus samen met de hoeveelheid verantwoordelijkheid die we met z'n allen bereid zijn te nemen. Mensen functioneren pas goed samen met anderen. In het samen leven en samen werken komen mensen tot hun recht. Dat besef is in onze maatschappij op de achtergrond geraakt maar komt nu via de participatiesamenleving weer naar voren. Het is de omslag van 'ik' naar 'wij' die nooit bij de ChristenUnie is weggeweest. Iedereen doet mee. En waar dit door uiteenlopende factoren minder lukt, ondersteunt de gemeente haar inwoners in volwaardig participeren.

De ChristenUnie Teylingen heeft oog voor het belang van **Ondernemen**. Ook de ondernemers in Teylingen verdienen voor eigen risico een boterham en zorgen voor werkgelegenheid en woongemak in Sassenheim, Voorhout en Warmond. De gemeente werkt in onze visie samen met ondernemers aan een gezond ondernemersklimaat waarbij economische bloei samen gaat met partnerschap in duurzaamheid. Teylingen is een aantrekkelijke gemeente voor sociaal ondernemerschap.

In de verantwoordelijkheid van de gemeente voor **Onderwijs** gaat het de komende jaren om de inrichting van Passend Onderwijs. De ChristenUnie gaat voor voldoende kansen voor ieder kind om zijn of haar talenten te ontwikkelen. Dit betekent goed passend onderwijs. En ook een gemeente die zowel op school als rondom school actief werkt aan een gezonde omgeving. Onder gezond verstaat de ChristenUnie niet alleen gezonde schoolgebouwen. Maar ook een gezond schoolklimaat waarin ieder kind veilig is. De gemeente is partner van particuliere initatieven die digitaal en real life pesten en andere vormen van ongezond gedrag tegengaan.

De gemeente Teylingen ontwikkelt **Werken** in partnerschap met het bedrijfsleven en het onderwijs. Het gaat hierbij om mogelijkheden en kansen op passend werk zonder dat dit oneerlijke concurrentie op de lokale arbeidsmarkt met zich meebrengt. Werken gaat boven uitkering. Werk creëert waarde voor het individu en voor de samenleving. Voor de ChristenUnie staat wel vast dat werk zingevend en niet zinloos dient te zijn.

Wat de ChristenUnie Teylingen betreft is **Wonen** in Teylingen gericht op de reële draagkracht en de toekomstige vraag. De vraag zal in de toekomst gesegmenteerder zijn: eenpersoonshuishoudens, kleine gezinnen, starters, samengestelde woonvormen, senioren, jongeren, huur of koop. Bouwen gebeurt zoveel mogelijk duurzaam en levensloopbestendig.

De gemeente heeft vanaf 2015 een relatief zware zorgplicht voor zorgbehoevende ouderen, arbeidsgehandicapten en de jeugd. Voor de ChristenUnie is de inzet op **Zorg** kostenbewust naar de menselijke maat. Dus altijd in relatie tot keuzes die mens-gericht zijn. En daadwerkelijk betrokken op het welzijn van de inwoners die deze zorg nodig hebben. De ChristenUnie zal toezien op de maatschappelijke kosten-baten afweging als leidraad. Niet alleen kijken naar de kosten. Maar bekijken of kosten en investeringen, gezien de maatschappelijke materiële en immateriële baten op korte en lange termijn, wel of niet te verantwoorden zijn.

Teylingen is een mooie gemeente in een mooi Duin- en Bollengebied. Er zijn volop recreatiemogelijkheden. De ChristenUnie Teylingen ziet **Recreëren** als altijd passend binnen het unieke karakter van Sassenheim, Voorhout, Warmond en onze regio. Dit betekent dat bestaande en nieuwe recreatiemogelijkheden relatief kleinschalig, gezond en duurzaam worden gehouden.

Ons programma in een notendop:

Samenleven
vrij en verantwoordelijk

Ondernemen
sterk en groen

Onderwijs
kansrijk en gezond

Werken
passend en toegankelijk

Wonen
duurzaam en vraaggericht

Zorg
mensgericht en betrokken

Recreëren
kleinschalig en duurzaam

Dit is in een notendop de visie van de ChristenUnie Teylingen voor de komende Raadsperiode. Dit met ruimte voor het samen met inwoners bewerkstelligen van goede oplossingen voor zaken die zich in de toekomst aandienen. Dus een programma in grote lijnen met ruimte voor uw inbreng in de komende jaren.

Tot slot

De hoofdlijnen in dit programma zijn onze uitgangspunten.

De ChristenUnie Teylingen benadrukt dat deze de basis vormen voor de dialoog met inwoners en het politieke beleid.

Inwoners worden betrokken bij besluiten, zodat we met elkaar aan Teylingen bouwen. Het gaat ons om politiek bedrijven ‘voor elkaar’. Daarbij wordt een ieder opgeroepen om mee te doen.

Iedereen wordt opgeroepen mee te doen. De onmogelijkheden van vandaag zijn per slot van rekening – als wij allemaal meedoen – de kansen en mogelijkheden van morgen.

Stem 19 maart op de ChristenUnie

T 06 428 612 51 (Frans Nederstigt)
E contact@teylingen.christenunie.nl
www.teylingen.christenunie.nl

of volg ChristenUnie Teylingen via:

christenunieteylingen

@CUTeylingen
@fransnederstigt
@Shari_vdH

ChristenUnie
Teylingen